

Курсова работа

По

Геодемография

На тема: *Анализ на демографската ситуация в община
Пловдив за периода 2001-2011 година*

Проверил:

Разработил:.....

Фак.№.....

Специалност:.....

Курс:.....

2016г.

1.Обща характеристика на общината (на кое място е по площ, географско положение, отстояние от Столична община) пътища международни коридори

Община Пловдив се намира в Южна Централна България, Западен Тракийско-Родопски географски регион. Тя има географски координати: 42° и 9' северна ширина и 24° и 45' източна дължина. Общата площ е 101,981 кв. км., а населението по постоянен адрес към 01.02.2011г. е 338 153 души. Общината попада в низинния височинен пояс, с надморска височина между 160 и 180 м. в преобладаващата равнинна част на общинската територия и до 257 м. на хълмовете. Градът е изграден по двата бряга на Марица – най-голямата река в България.

Община Пловдив е разположена на Главна ос на урбанистично развитие Драгоман–София–Пловдив–Свиленград-Иstanbul, съвпадащо с част от общоевропейски транспортен коридор № 4, както и отклонението Пловдив–Стара Загора–Бургас, по трасето на коридор № 8. Общината е част и от второстепенна ос на развитие Карлово–Пловдив–Асеновград- Смолян–Рудозем.

Община пловдив има добро геостратегическо разположение, има два транспортни коридора; отличава се с добра достъпност; богат на природни и антропогенни ресурси хинтерланд.

Благоприятното географско разположение и функциите на Пловдив като център не само на Южния централен район, но и на Южна България обуславят сравнително доброто развитие на транспортните връзки и обслужващата ги инфраструктура. Още от древността през града преминават пътни артерии със стратегическо значение, свързващи Европа с Мала Азия и Близкия изток, Северна Европа и Балтика със Средиземноморието, Черно море с Адриатика. В района на Пловдив преминават два общоевропейски транспортни коридора (ОЕТК):

-ОЕТК № 4 – Централна Европа – Румъния (Калафат) – Видин – София – Пазарджик – Пловдив – Хасково – Свиленград – Турция (Одрин) – Азия;

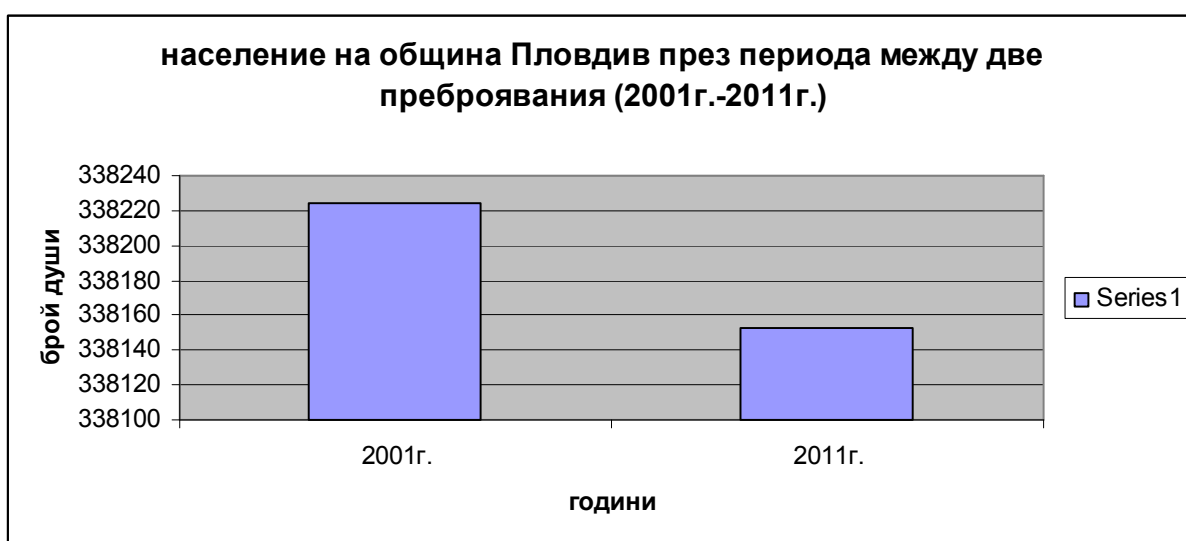
-ОЕТК № 8 – Албания – Македония (Крива Паланка) – Кюстендил - София – Пазарджик – Пловдив – Стара Загора – Сливен – Бургас – Варна;

Стопанският и социалният ефект от функционирането на тези общоевропейски транспортни коридори в българския им участък значително нарастват с цялостното изграждане на автомагистрала „Тракия” и напредването на автомагистрала „Марица”. Автомагистрала „Тракия” (А1) преминава извън границите на общината и провежда основния транзит спрямо нея, но едновременно с това влияе и на транспортното обслужване на града чрез трите основни връзки за „прекъснат транзит”.

През Пловдив преминава първокласен път I-8 (Е 80) Белград-София-Пазарджик-Пловдив-Хасково- Свиленград-Истанбул. Освен тях, връзки в различни направления са осигурени по осем пътя от републиканската мрежа, в т.ч. околоръстния пръстен на Пловдив.

2.Брой динамика на населението от 2001 до 2011 сравнение на кое място е в страната

По данните от преброяванията през периода 2001-2011г. на НСИ, постоянното население на община Пловдив към 01.03.2001 г. е 338224 хил. души, а към 01.02.2011г. е 338 153 жители¹. /Графика №1:/

Графика №1: Население на община Пловдив през периода 2001-2011г.

В периода между двете преброявания населението на общината намалява с 71 души спрямо 2001 година или с 0,02%. Община Пловдив е трета в България след София и Варна. Община Пловдив и е втория по големина след град София в Република България.

Към 2011 година в общината живеят 338 153 души, които представляват 49,5% от населението от област Пловдив.

3.Гъстота на населението как се променя спрямо областта и страната

Община Пловдив се намира в Южна Централна България и тя е най-гъсто наесена община в региона с 3 377,6 д./км². Това се дължи на факта, че град Пловдив е

¹ http://statlib.nsi.bg:8181/isisbgstat/ssp/fulltext.asp?content=/FullT/FulltOpen/P_22_2011_T1_KN1.pdf

вторият по големина град в България и най-вече той се явява притегателен център за икономическото и демографско развитие на региона. По гъстотата на населението Пловдив се нарежда на първото място по гъстотата на населението в страната.

4.Земеделска гъстота ареалите изчисляване, индекс за териториална концентрация на населението

Територията на община Пловдив е най-малка, а гъстотата на обитаване в нея е по-голяма от съседните общини - спрямо Родопи 55 пъти; Марица - 37 пъти; Куклен - 77 пъти, и Садово- 42 пъти. Цялата площ на община Пловдив е 101,98 кв.км., включваща земеделски територии – 41,91 кв. км.; горски територии – 1,29 кв.км.; водни течения и водни площи – 3,708 кв. км.; територии за добив на полезни изкопаеми – 0,73 кв. км. и територии за транспорт и инфраструктура 1,11 кв. км.

5.Полова структура на населението

През последните четири преброявания е регистриран по-голям брой на жените спрямо мъжете, като този превес се засилва със всяко следващо преброяване.

Таблица 1. Полова структура на населението в община Пловдив (1985-2011)

преброявания	1985	1992	2001	2011
Община Пловдив	342050	341058	338224	338153
Мъже	166720	164638	161840	161376
Жени	175330	176420	176384	176777
Мъже на 1000 жени	951	933	918	913

Източник: НСИ – Преброяване на населението, 2011г.

През периода 2001г.-2011г. се наблюдава по-голям брой жени, от колкото мъже. Относителният дял на жените през 2001г. от цялото население на общината е 52,2%, а през 2011г. е 52,3%. Твърдението се потвърждава и от броя мъже на 1000 жени, които показва намаляването на броя на мъжете със всяко следващо преброяване /Таблица№ 1/.

6.Възрастова структура трите категории тр.групи как се променят

	Общо	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
Пловдив	338153	31386	30415	50898	55766	47445	47154	38669	36420
градове	338153	31386	30415	50898	55766	47445	47154	38669	36420
села	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Таблица 2: Възрастова група на населението в община Пловдив

Структура на населението по местоживееене		Полово съотношение	Отношение на населението на възраст под 15 и на 65 и повече години към населението на възраст от 15 до 64 години	Отношение на населението на възраст 65 и повече години към населението на възраст от 15 до 64 години
%		брой жени на 1000 мъже	%	%
град	село	общо	общо	общо
71,8	28,2	1068	45,7	24,5
74,4	25,6	1071	48,2	28,3

р.1 са данни за 2001г., а р.2. са данни за 2011 г.

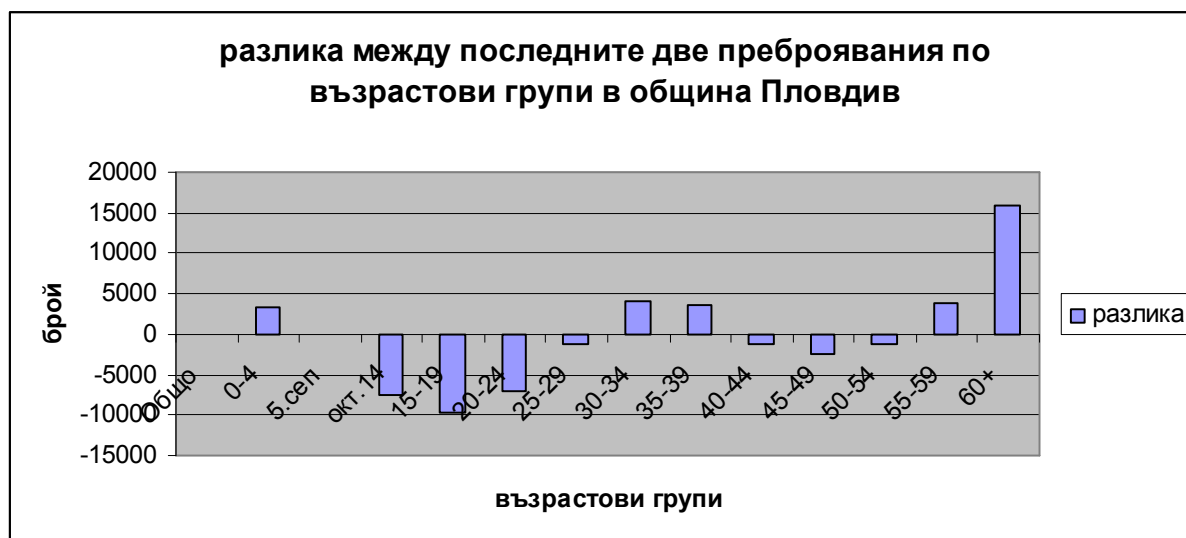
Таблица 3: Възрастова група на населението в община Пловдив през 2001-2011г.

По данни на НСИ при преброяванията от 2001 и 2011 е регистрирано увеличаване на населението във възрастовите групи 30-34 и над 40 години при мъжете и жените. Това еднозначно показва, че населението застарява и се увеличава най-много във възрастовата група на 60 години.

години	разлика
Общо	-71
0-4	3438
5-9	-154
10-14	-7630

15-19	-9705
20-24	-6974
25-29	-1294
30-34	3953
35-39	3563
40-44	-1313
45-49	-2364
50-54	-1315
55-59	3866
60+	15856

Таблица №4: Разлика между последните две преброявания по възрастови групи в община Пловдив

Графика № 2: Разлика между последните две преброявания по възрастови групи в община Пловдив

Извод: Спрямо преброяването от 2001 година се забелязват следните тенденции
/Графика №.../:

- Увеличаване на населението във възрастовите групи от 0-4, 30-34, 35-39, 55-59 и 60+ годишна възраст;

- Намаляване на населението при възрастовите групи от 5-9, 10-14, 15-19, 20-24, 25-29, 40-44, 45-49 и 50-54 годишните. Намаляването на населението във възрастовите

групи от 10-14, 15-19 и 20-24 годишните е резултат от влошената демографска обстановка, както в цялата страна, така и община Пловдив през последните няколко години.

7.Брачна структура (бракове разводи причини сравнение със страната)

В периода между двете преброявания (2001 - 2011 г.) са настъпили изменения в структурата на населението на община Пловдив по семейно положение, които най-общо се изразяват в намаляване на дела на женените/омъжените с 9,1 процентни пункта за сметка на увеличаване на дела на неженените/неомъжените, разведените и овдовелите лица.

Към 1.02.2011 г. от всички преброени лица в община Пловдив 140173 (41,5%) са неженени/неомъжени, 147313 (43,6%) са женени/омъжени, 27865 (8,2%) са овдовели и 22802 (6,7%) са разведени лица.

	2001	2011
Неомъжен/неженен	37,3	41,5
женени/омъжени	52,7%	43,6
Вдовец/вдовица	6%	8,2
Разведен/разведена	4%	6,7

Таблица №5: Относителен дял на семейното положение в община Пловдив

Семейно положение	общо			В т.ч. в градовете		
	общо	мъже	жени	общо	мъже	жени
общо	338153	161376	176777	338153	161376	176777
Неомъжен/неженен	140173	75341	64832	140173	75341	64832
женени/омъжени	147313	72786	74527	147313	72786	74527
Вдовец/вдовица	27865	4706	23159	27865	4706	23159
Разведен/разведена	22802	8543	14259	22802	8543	14259

Таблица №6: Данни за семейното положение на населението в община Пловдив през 2011г.

Семейно положение	2001	2011
общо	7928901	7364570
Неомъжен/неженен	2623818	2921950
женени/омъжени	4265009	3259954
Вдовец/вдовица	723050	754526
Разведен/разведена	292217	428140

Таблица №7: Данни за семейното положение на населението в РБ през 2001-2011г.

	2001	2011
Неомъжен/неженен	33,09%	39,68%
женени/омъжени	53,79%	44,27%
Вдовец/вдовица	9,12%	10,24%
Разведен/разведена	3,69%	5,81%

Таблица №8: Относителен дял на семейното положение на населението в РБ през 2001-2011г.

Относителният дял на неомъжените в община Пловдив е по-висок от относителния дял на страната съответно през 2001. той е с 4,2% по-висок, а през 2011г. е с 1,82%.

Относителният дял на омъжените в община Пловдив е по-нисък от относителния дял на страната съответно през 2001. той е с 1,1% по-нисък, а през 2011г. е с 0,67% по-нисък.

Относителният дял на вдовец/вдовица в община Пловдив е по-нисък от относителния дял на страната съответно през 2001. той е с 0,31% по-нисък, а през 2011г. е с 2,04% по-нисък.

Относителният дял на разведените в община Пловдив е по-нисък от относителния дял на страната съответно през 2001. той е с 3,12% по-нисък, а през 2011г. е с 0,89% по-висок.

8.Териториална структура (градско селско)

Територията на града включва землището на гр. Област Пловдив, кв. Прослав и кв. Коматеево, и граничи на юг с община “Родопи”, а на север с община Марица.

	Общо	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
Пловдив	338153	31386	30415	50898	55766	47445	47154	38669	36420
градове	338153	31386	30415	50898	55766	47445	47154	38669	36420
села	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Таблица №9: Разпределение на населението на градско и селско в община Пловдив

В община Пловдив населението е изцяло градско.

9.Религиозна структурата

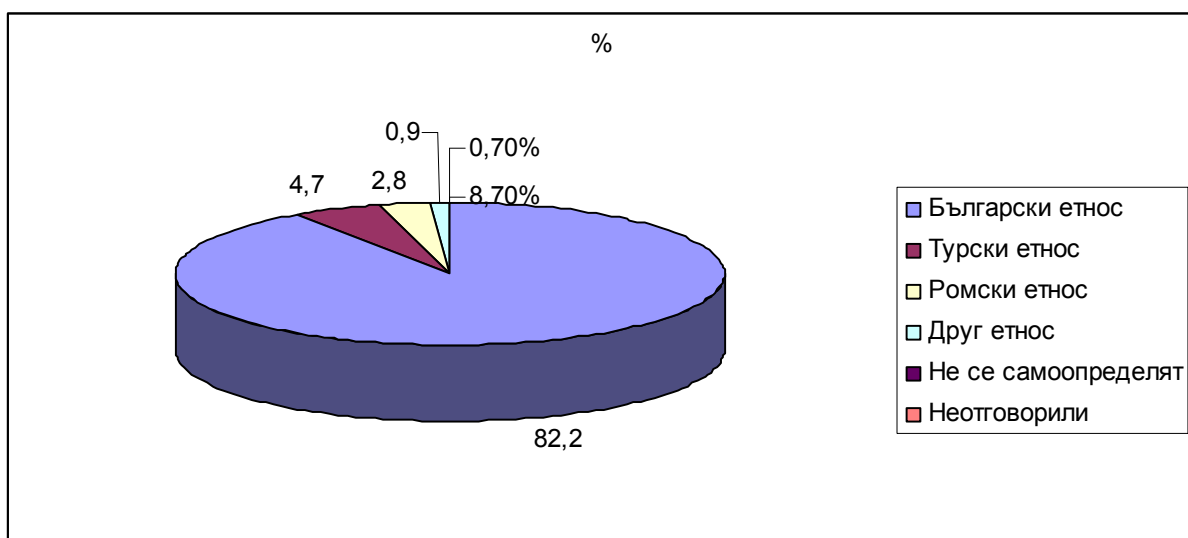
Вероизповеданието е друг важен елемент от състоянието на една нация, който пряко се отнася до гарантирането на сигурността на държавата. Вероизповедната характеристика на населението свидетелства, че основните конфесии на българските граждани са християнството и мюсюлманството. Решително доминираща е първата религия, която се изповядва от българите, част от ромското население, а така също и от редица други етнически групи като арменци, власи, руснаци и др. Град Пловдив е средище на голям брой религии: източноправославна, включително на Арменската апостолическа православна църква, католическа, униатска, на различни протестантски деноминации, мюсюлманска, юдеизъм. Всички етнически и религиозни общности са допринесли за формиране на богатото материално и нематериално културно наследство.

10.Етническа структура

Според преброяването на населението през 2011 година от всички жители на община Пловдив 91.3% са отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност.

Таблица №10: Разпределение на населението на община Пловдив по етнически групи

Етническа група	Общо	%
Български етнос	27780 4	82,2
Турски етнос	16032	4,7
Ромски етнос	9438	2,8
Друг етнос	3105	0,9
Не се самоопределят	2487	0,7%
Неотговорили	29287	8,7%

Графика №3: Относителен дял на етническата група

От всички жители на общината 82,2.% са се самоопределили от български етнос, 4,7% от турски етнос, 2,8% от ромски етнос 0,9% от друг етнос, 0,7% не се самоопределят и 8,7% не са пожелали да отговорят на въпроса за етническа принадлежност /Таблица №10/. В община Пловдив преобладава български етнос следва от турски, ромски и друг. Дела на последните три е равен на дела на неотговорилите на доброволния въпрос.

11.Образователна структура

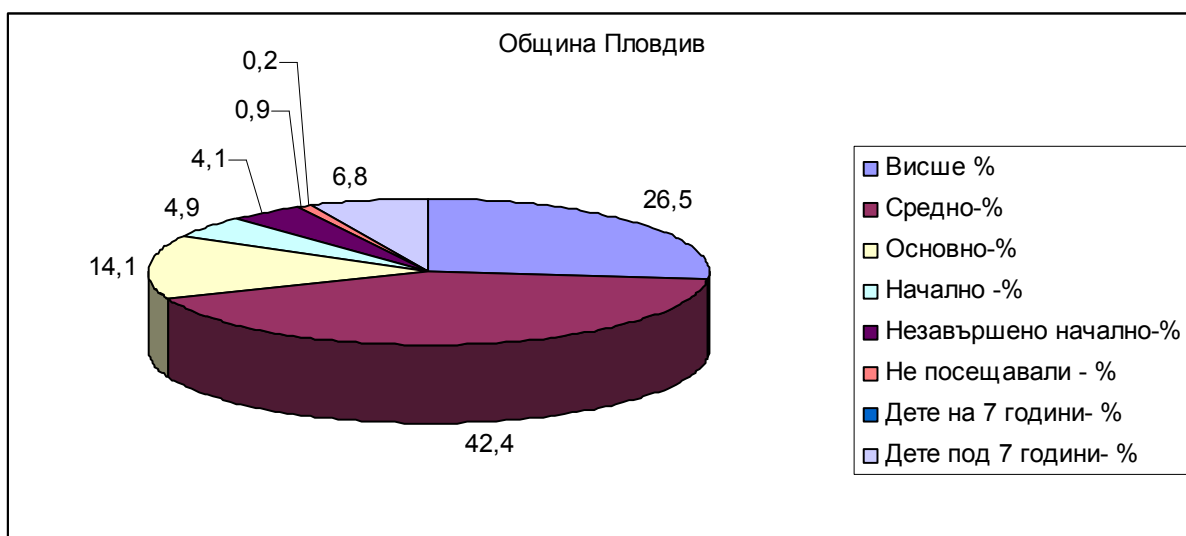
Таблица 11. Коефициент на образованост по възрастови групи в община Пловдив

	Община Пловдив	0- 7	7- 14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70+
Коефициент на образователност в %	69	-	-	19	84,8	86,1	87,9	86,5	80,5	69,1

Високата образованост на населението се потвърждава на общинско ниво /69.0%/ на коефициента на образованост /хора с висше и средно образование от общото население - Таблица 11/ и в отделните възрастови групи на населението. Най- висок е коефициента при 40-49 годишните следван от 50-59 и от 30-39 годишните.

	Община Пловдив
брой	33815 3
Висше - брой	89776
Висше %	26,5
Средно-брой	14349 3
Средно-%	42,4
Основно-брой	47566
Основно-%	14,1
Начално-брой	16690
Начално -%	4,9
Незавършено начално-брой	13957
Незавършено начално-%	4,1
Не посещавали - брой	3148
Не посещавали - %	0,9
Дете на 7 години- брой	662
Дете на 7 години- %	0,2
Дете под 7 години- брой	22861
Дете под 7 години- %	6,8

Таблица №12: Образователна структура на населението на община Пловдив. Източник: НСИ – Преброяване на населението 2011

Графика №4: Относителен дял на образователната структура в община Пловдив

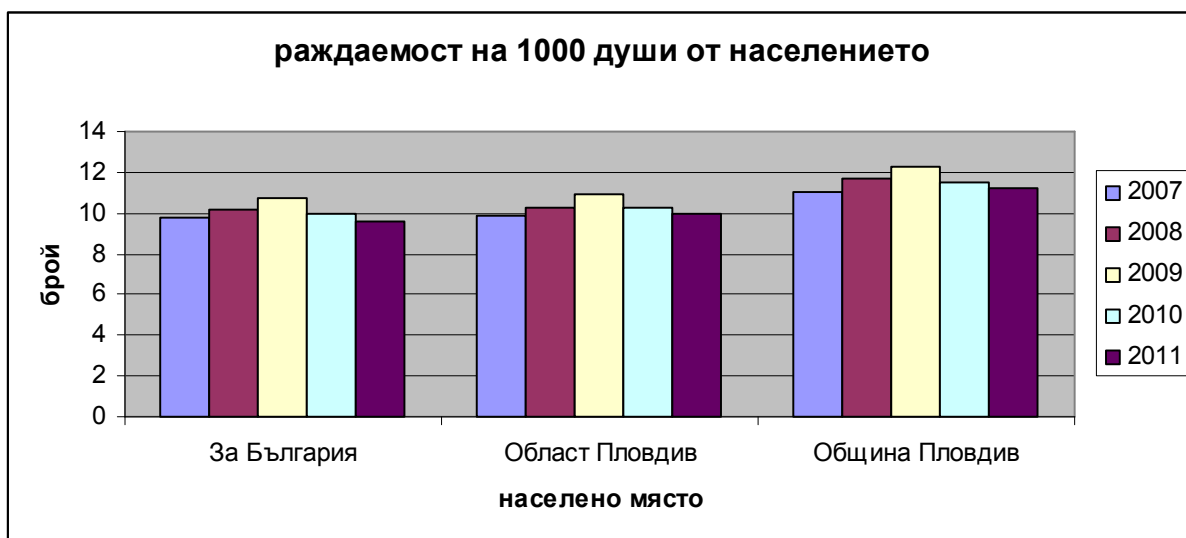
В община Пловдив най-голям дял е на населението със средно образование /42,4%/ следван от хора с висше образование /26,5%/, основно /14,1%/, начално /4,9%/, незавършено начално /0,9%/, деца на 7 години /0,2%/ и деца под 7 години /6,8%/ /Таблица №12/.

12. Брачност разводимост, раждаемост, плодовитост, смъртност, детска смъртност, как се променя във времето в страната и общината, естествен прираст увеличава се или намалява.

От 2007 до 2009 година се наблюдава тенденция за увеличаване на раждаемостта на 1000 души от населението, както в община Пловдив, така и на национално и областно ниво. От 2009 до 2011 година раждаемостта намалява паралелно и на трите административни нива. Впечатление прави по-добрите показатели на раждаемостта в общината с приблизително с 1 раждане повече на 1000 души от населението сравнено с по-високите административни нива / Графика №5/.

раждаемост	За България	Област Пловдив	Община Пловдив
2007	9,8	9,9	11
2008	10,2	10,3	11,7
2009	10,7	10,9	12,3
2010	10	10,3	11,5
2011	9,6	10	11,2

Таблица №13: Раждаемост за периода 2007-2011г.

Графика №5: Раждаемост на 1000 души от населението

В община Пловдив за 2011 година поради по-високи стойности на раждаемостта спрямо смъртността /Таблица 3/ е налице положителен естествен прираст на 1000 души от населението в размер на 185 души. /Графика 3/. Таблица 3. Естествено движение на населението в община Пловдив (2001-2011). За 2001г. са регистрирани отрицателни стойности на естествения прираст на стойност 130 души.

	2001	2011
Живородени общо (брой)	3776	3800
Смъртност общо (брой)	3906	3615
Естествен прираст общо (брой)	-130	185
Годишно население общо (брой)	34524 9	338184
Средногодишно население (брой)	34445 6	338123

Таблица №14: Естествено движение на населението в община Пловдив (2001-2011)

Източник: НСИ

Естетсвен прираст	За България	За община Пловдив
2001г.	-4,9	-0,4
2011г.	-5,5	0,5

Таблица №15: Естествено движение на населението в община Пловдив (2001-2011) и В страната като цяло

Графика № 6. Естествен прираст на 1000 души от населението. Източник: НСИ

В общината се наблюдават по-добри резултати сравнено с национално ниво, което свидетелства за липса на сходство с общата демографска картина за Република България и Област Пловдив.

Извод: При последните две преброявания се забелязва забавяне на намаляването на населението в община Пловдив; Налице са промени в естествения и механичния прираст през последните години, които немогат еднозначно да „гарантират” стабилно демографско нарастване на населението на общината; Всички демографските показатели са с по-добри стойности от областното или националното ниво.

Налице е положителен естествен прираст и увеличаване на младото население от 0-4 годишните спрямо предходното преброяване.

13. Показатели за миграция кратка прогноза спрямо метода на екстраполация

Миграцията е вътрешна, когато лицето сменя обичайното си местоживееене в страната и външна, когато лицето сменя обичайното си местоживееене от страната в чужбина или от чужбина в страната.

	общо	Същата област		Друга област	
		В градовете	В селата	В градовете	В селата
Мъже	12933	3067	2912	6055	899
жени	16226	4052	3616	7440	1118
общо	29159	7119	6528	13495	2017

Таблица №16: Данни за миграцията на населението в община Пловдив през 2011г.

Показателите за миграцията са:

-Броят на заселените и изселените лица представлява фактическия количествен размер на тези съвкупности;

- Механичният прираст на населението в териториален аспект представлява разликата между броя на заселените и броя на изселените лица във и от всяко населено място.

Наличието на флуктуации в естествения и механичния прираст, които немогат да „гарантират” плавно и устойчиво демографско развитие на общината.

14.Кратка прогноза

Ако се запази същата тенденция на развитие, вътрешната миграция ще се увеличи както следва:

	общо	Същата област		Друга област	
		В градовете	В селата	В градовете	В селата
Мъже	0,443534	0,430819	0,446078	0,448685	0,445711
жени	0,556466	0,569181	0,553922	0,551315	0,554289
общо					

Таблица 17: Кратка прогноза

Заключение:

Основните изводи по отношение на демографските процеси в община Пловдив са:

- Задълбочава се процесът на демографско застаряване на населението – увеличава се броят и дялът на населението над 65 години, а населението до 15 години намалява. Влошаването на възрастовата структура на населението рефлектира върху размера и качеството на трудовите ресурси, както и върху вида на социалните услуги, които следва да се развиват в плановия период. Нарастващият брой и дял на старите хора (на 65+ г.) поставя сериозни предизвикателства пред социално-осигурителната система, системата за социално подпомагане и здравеопазването.

- Тревожен демографски проблеми в общината е относително високото ниво на смъртност, въпреки временна тенденция за нарастване на броя на ражданията. Миграционният поток ежегодно оказва благоприятно влияние, но не може да компенсира напълно отрицателния естествен прираст. Конкретните стъпки за запазване и развитие на зараждащата се положителна тенденция в структурата на населението на община Пловдив са насочени преди всичко в повишаване качеството на живот и трудовата заетост.

- Тенденцията е за плавно увеличаване населението на община Пловдив в следствие на миграционния поток. - Тенденцията е за стабилизиране на броя мъже и жени в трудоспособна възраст. Има тенденция и за увеличение на жителите под 7-годишна възраст.

- На територията на община Пловдив преобладава населението от българската етническа група, следвана от турската и ромската. По официални данни, отразяващи етническата самоопределеност на жителите на общината, съотношението на етническите групи е следното: 82,2% българи, 4,7% турци, роми – 2,8% и 1,6% други и неопределили етноса си. Този широк спектър на етническа принадлежност е изключително добър ресурс за историческо и културно богатство.

- Най-голям дял на територията на общината по отношение на конфесионалната принадлежност заема източното православие, следвано от мюсюлманството и католицизма.

Използвана литература:

1. <http://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/Census2011final.pdf>
2. <http://www.regag.eu/info?id=5&spr=1>
3. <http://www.plovdiv.bg/about-plovdiv/geography/>
4. http://statlib.nsi.bg:8181/isisbgstat/ssp/fulltext.asp?content=/FullT/FulltOpen/P_22_2011_T1_KN1.pdf
5. http://statlib.nsi.bg:8181/isisbgstat/ssp/fulltext.asp?content=/FullT/FulltOpen/P_22_2011_T1_KN1.pdf